

Orchidej okrotice bílá na nádraží ve Františkových Lázních

Jiří Brabec, Muzeum Cheb, p. o. Karlovarského kraje

Botanici čas od času prohlédají i květeny nádraží, kolejí a dalších míst (viz článek „Divočina za humny – nádraží na Chebsku“ na str. 46). Velké překvapení při jedné takové nádražní exkurzi mne čekalo 28. května 2017 ve Františkových Lázních. Na prvním nástupišti kousek od slepé koleje, ani ne 40 m od severního rohu nádražní budovy, vyrůstala ze šterku okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*). Pro milovníky geocachingu to bylo tady: 50°07'29,0"N, 12°21'15,5"E. Při bližším ohledání jsem na nástupišti a v přilehlém okraji trávníku našel celkem 15 kvetoucích a nakvétajících okrotic. Jde o zjevně druhotný, ale mimořádný výskyt.

Okrotice bílá je zvláště chráněná orchidej považovaná v květeně České republiky za ohrožený druh. Roste ve světlých, zejména listnatých lesích na zásaditých půdách.

Výjimečně bývá nalézána v různých náhradních a druhotných porostech, na zalesněných výsypkách, čerstvých lesních výsadbách (zejména se lípou) a polopřirozených parkových porostech (Zázvorka 2010). Nejbližší známé lokality od Františkových Lázní se nacházejí až v oblasti Doupovských hor v okolí Valče (Zázvorka 2010, Melichar et al. 2015, D. Koutecký, ústní sdělení). Zda ji kdysi do Františkových Lázní zavál vítr, nebo byla dovezena třeba se zeminou dnes již statné, nad pomníčkem zde rostoucí lípy, se nikdy nedozvíme. ■

Literatura

- Melichar V., Krása P. et Tájek P. (2015): Zvláště chráněné rostliny Karlovarského kraje. – Karlovarský kraj ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR, ed. 2, 108 p.
- Zázvorka J. (2010): *Cephalanthera* L. C. M. Richard – okrotice. – In: Štěpánková J., Chrtěk J. jun. et Kaplan Z. [eds.], Květena České republiky 8: 464–471, Academia, Praha.

Jedna z patnácti okrotic bílých rostoucích na prvním nástupišti nádraží
Františkovy Lázně, 28. 5. 2017. Obě fotografie Jiří Brabec.